

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

Кваліфікаційна робота
на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»
на тему:

**ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ТА ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФОРМУВАННІ
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ УЧНІВ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ**

Виконав:
здобувач ступеня вищої освіти
«магістр» спеціальності 014 Середня
освіта (Фізична культура)
Костянтин СЕРГІЙЧУК

Керівник:
Кандидат педагогічних наук, доцент
Галина ВЛАСЮК

Рецензент:
кандидат наук з фізичного виховання
і спорту, доцент
Вікторія РОМАНОВА

Рівне – 2025 рік

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ТЕНДЕНЦІЇ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ПРОЦЕСІ МОДЕРНІЗАЦІЇ ОСВІТИ	6
1.1 Вплив сучасної освіти на формування культури особистості	6
1.2 Нова українська школа в контексті фізичної культури.....	11
1.3 Сучасні інноваційні технології у практиці фізичного виховання дітей шкільного віку	17
1.4 Цифрові технології в навчальному процесі вчителя фізичної культури	26
Висновки до першого розділу	34
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИ І ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ	37
2.1. Методи дослідження	37
2.2. Організація дослідження	41
РОЗДІЛ 3 ВПЛИВ ІННОВАЦІЙНИХ ПІДХОДІВ ТА ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ФОРМУВАННЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	42
3.1 Формування фізичної культури особистості школярів.....	42
3.2 Обґрунтування методики використання цифрових технологій у навчальному процесі на уроках фізичного виховання	45
3.3 Вимоги до цифрових технологій, які використовуються на уроках фізичної культури	49
3.4 Вплив комп'ютерних технологій на техніку виконання рухових дій дітей молодшого шкільного віку.....	53
Висновки до третього розділу	59
ВИСНОВОК	61
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	63

ВСТУП

Актуальність дослідження. У сучасних умовах цифровізації освіти професійна діяльність учителя фізичної культури зазнає суттєвих трансформацій. Цифрові технології змінюють підходи до організації навчання, розширюють можливості моніторингу фізичної активності, індивідуалізації занять, дистанційної взаємодії та підвищення професійної майстерності педагогів. Особливо різким був цей зсув у період пандемії COVID-19, коли необхідність переходу до онлайн-форматів стала каталізатором активного використання інформаційно-комунікаційних технологій у фізичному вихованні (Naidich et al., 2021). Водночас цифровізація актуалізує низку викликів - від потреби розвитку цифрової компетентності до подолання технічних, організаційних і мотиваційних бар'єрів.

Одним із ключових завдань сучасної системи шкільної освіти залишається пошук ефективних засобів впливу на розвиток особистості учнів. Саме система шкільного фізичного виховання відіграє провідну роль у забезпеченні належного рівня фізичного здоров'я дітей і молоді та формуванні їхньої фізичної культури особистості [26, 43]. Проте численні дослідження [24, 44, 55] підкреслюють, що існуючі підходи не повною мірою відповідають сучасним освітнім потребам. Причини цього значною мірою пов'язані з історичними особливостями становлення вітчизняної системи фізичного виховання, що формувалася під впливом суспільних потреб у підготовці населення до продуктивної праці та оборони держави [3, 5, 20, 51]. Унаслідок цього в центрі уваги педагогів часто залишаються нормативні вимоги, тоді як формування цінностей фізичної культури відходить на другий план [40].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми сучасної системи шкільного фізичного виховання відзначають і інші дослідники. Так, С. Філімонова (2020) вказує на відсутність науково обґрунтованих методик стимулювання учнів до занять фізкультурно-спортивною діяльністю. Ю.

Васьков (2022) звертає увагу на те, що, попри широке різноманіття форм занять, відсутні механізми, які забезпечували б їхню взаємодію та послідовність, що негативно впливає на ефективність функціонування всієї системи фізичного виховання. Усе це свідчить про гостру потребу у підходах, спрямованих на формування особистісної фізичної культури учнів та забезпечення взаємозв'язку між урочними й позаурочними формами рухової активності.

У цьому контексті цифровізація відкриває нові можливості для модернізації змісту та методів фізичного виховання. Технології відеофіксації дозволяють проводити біомеханічний аналіз техніки рухів, фітнес-трекери забезпечують об'єктивний контроль навантаження, мобільні додатки та онлайн-платформи — підтримку самостійних занять і гейміфікацію навчання. Casey et al. (2017) наголошують, що такі інструменти посилюють мотивацію, зворотний зв'язок і сприяють розвитку автономності учнів. Досвід використання Zoom і Google Meet для освітнього процесу (О. Гулька, Н. Грабик, 2021) демонструє потенціал дистанційних технологій, який може бути адаптований і для фізичного виховання. У свою чергу, В. Кононович, В. Головка та В. Колоколов (2023) розглядають цифровізацію як важливий компонент удосконалення управління та організації навчального процесу у сфері фізичної культури та спорту.

Таким чином, сучасна освітня реальність вимагає нової моделі професійної діяльності вчителя фізичної культури — цифрово грамотної, гнучкої та здатної поєднувати традиційні й інноваційні підходи. Однак стрімка цифровізація освіти супроводжується й низкою суперечностей: цифрові інструменти розширюють можливості візуалізації, контролю та мотивації, але фізична культура як предмет базується на безпосередній руховій діяльності, яку складно повноцінно реалізувати у віртуальному середовищі. Це створює методологічну дилему між сутністю навчального предмета та формами його організації.

Усе зазначене зумовлює необхідність комплексного вивчення впливу цифрових технологій на професійну діяльність учителя фізичної культури, удосконалення змісту та методів навчання, а також пошуку нових механізмів взаємодії урочних, позаурочних і самостійних форм фізкультурно-оздоровчої

діяльності учнів. Саме наявність цих суперечностей і стала підставою для вибору теми дослідження.

Водночас залишається недостатньо вивченою проблема організації фізичного виховання інноваційними методами в процесі модернізації освіти.

Зв'язок роботи з планами науково-дослідних робіт. Дослідження виконано у відповідності до плану науково-дослідної роботи кафедри ТПФКС «Шляхи удосконалення професійної підготовки спеціалістів з фізичної культури», яка зареєстрована в Укр. ІНТЕІ (державний реєстраційний номер 0116 U 005225, код тематичних рубрик 77.03.17).

Мета дослідження

Визначити особливості впливу інновацій та цифрових технологій та обґрунтувати педагогічні умови й підходи, що сприяють формуванню фізичної культури особистості учнів.

Об'єкт дослідження

Процес професійної діяльності учителя фізичної культури в умовах цифрової трансформації освіти.

Предмет дослідження

Цифрові технології, педагогічні підходи та організаційно-методичні умови, що забезпечують ефективність фізичного виховання та формування фізичної культури особистості учнів у школі.

Завдання дослідження

1. Дослідити вплив цифрових технологій на діяльність учителя фізичної культури та на організацію урочних і позаурочних форм фізичного виховання.
2. Узагальнити наукові підходи щодо формування фізичної культури особистості учнів у контексті цифровізації освіти.
3. Обґрунтувати педагогічні умови та методичні рекомендації щодо ефективного впровадження цифрових технологій у шкільне фізичне виховання з метою формування фізичної культури учня

Для вирішення поставлених завдань були використані наступні **методи**:

1. Теоретичний аналіз літературних джерел, збір і аналіз статистичної інформації.
2. Педагогічне спостереження.
3. Педагогічне тестування.
4. Методи математичної статистики

Наукове значення дослідження

- полягає у теоретичному обґрунтуванні ролі цифрових технологій у модернізації професійної діяльності вчителя фізичної культури;
- розкритті педагогічних умов формування фізичної культури особистості учнів в умовах цифровізації;
- у розширенні наукових уявлень про взаємозв'язок урочної, позаурочної та самостійної фізкультурної діяльності в цифровому освітньому середовищі.

Практичне значення дослідження

- розроблені методичні рекомендації можуть бути використані вчителями фізичної культури для підвищення ефективності уроків за рахунок цифрових технологій;
- запропоновані моделі використання ІКТ сприятимуть підвищенню мотивації учнів до занять фізкультурно-оздоровчою діяльністю;
- результати можуть бути впроваджені у підготовку майбутніх учителів фізичної культури у закладах вищої освіти;
- можуть бути використані адміністраціями шкіл для оптимізації цифрової інфраструктури та підтримки професійного розвитку педагогів.

Особистий внесок здобувача полягає у визначенні напряму, мети, конкретних завдань дослідження, нагромадженні теоретичного й експериментального матеріалу, здійсненні аналізу отриманих даних.

Апробація результатів проведена на секції звітної науково-практичної конференції викладачів, аспірантів і студентів Рівненського державного гуманітарного університету «Проблеми фізичного виховання у контексті освітньої педагогіки ЗВО» (квітень 2025 р.).

Публікації. За матеріалами кваліфікаційної роботи опубліковано статтю.

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел. Робота викладена на 92 сторінках основного тексту, ілюстрована рисунками та таблицями. У роботі використано 87 вітчизняних і зарубіжних наукових джерел.